

(घ) ----- व्याकरणस्य ग्रन्थः अस्ति ।

(ङ) अहं ----- स्वादिष्टव्यञ्जनानि च पचामि ।

प्रश्न 5 अधोलिखित शब्दानां अर्थ हिन्दी भाषायां लिखत । 8×1=8

(क) व्यञ्जन (ख) विषाक्त (ग) ऋतवः (घ) पर्वतश्रृंखला

(ङ) मोमवर्तिका (च) लक्ष्मीकृत्य (छ) प्रतियोगिता (ज) जननी

प्रश्न 6 अधोलिखित प्रश्नानां एकपदेन उत्तरत । 6×1=6

प्र1 सौम्यस्य जनकः किम् आनयति ?

प्र2 दीपोत्सवे विषये कः अवदत् ?

प्र3 भारते सर्वत्र का अस्ति ?

प्र4 महाभारतस्य लेखकः कः अस्ति ?

प्र5 रामचरितमानसस्य रचयिता कः अस्ति ?

प्र6 सर्वत्र के सुन्दराः सन्ति ?

प्रश्न 7 अधोलिखित प्रश्नानां पूर्णवाक्येन उत्तरत । 6×2=12

प्र1 दीपोत्सवः कदा भवति ?

प्र2 भारतीयसंस्कृतेः मूलमंत्रः कः अस्ति ?

प्र3 संस्कृत भाषायाः प्रमुखः कवयः के सन्ति ?

प्र4 जनाः संस्कृतभाषायां किम् कुर्वन्ति ?

प्र5 वायुपदूषणं केन भवति ?

प्र6 संस्कृतस्य प्रसिद्धं नाटकानि नामानि सन्ति ?

खण्ड -ख

प्रश्न 8 (क) अधोलिखित अंकानि संस्कृत भाषायां लिखत । 3×1=3

(क) 60 (ख) 52 (ग) 57

(ख) अधोलिखित संख्यापदानि अंकेषु लिखत । 3×1=3

(क) वृक्षेषु _____ (56) चटकाः कूजन्ति ।

(ख) अस्मिन् पुस्तकालये _____ (55) पुस्तकानि सन्ति ।

(ग) वाटिकायाः _____ (58) चटकाः

प्रश्न 9 उचित शब्दरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत । 3×1=3

शब्दः	विभक्तिः	एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
नदी	तृतीया	नद्या	_____	नदीभिः
गुरु	द्वितीया	_____	गुरु	गुरुन्
नदी	प्रथमा	नदी	नद्यौ	_____

प्रश्न 10 उचित धातुरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत । 3×1=3

एकवचन	द्विवचन	बहुवचन
चलतु	चलताम्	_____
_____	पठतम्	पठत
पठानि	_____	पठाम

प्रश्न 11 अधोलिखित प्रथक् प्रकृतिं प्रत्ययं संयोजनम् कृत्वा लिखत । 3×1=3

(क)

(क) लिख्+ क्त्वा (ख) क्रीड्+क्त्वा (ग) धाव्+तुमुन्

(ख) अधोलिखित पदेषु प्रकृति -प्रत्ययं पृथकं कुरुत । 6×½=3

(क) श्रोतुम् (ख) गन्तुम् (ग) पृष्टत्वा

प्रश्न 12 रिक्त स्थाने कोष्ठात् उचितं अव्यय पदं चित्वा लिखत । 3×1=3

(क) रामेण सह सीता _____ वने गच्छति । (कदापि , अपि , वृथा)

(ख) गजः _____ चलति । (तीव्रम् , शनैःशनैः)

(ग) त्वम् स्वनगरे _____ आगच्छः । (शीघ्रम् , यदा , कदा)

प्रश्न 13 निर्देशानुसारेण रेखांकित क्रियापदानाम् धातु परिवर्तनम् कृत्वा वाक्यानि लिखत । 4×1=4

(क) त्वम् पुस्तकं पठसि । (लङ्ग लकार)

(ख) अहम् पुस्तकम् लेखिष्यामि । (लटलकार)

(ग) छात्राः गृहे अगच्छन् । (लटलकार)

(घ) तौ पुस्तकम् अपठताम् । (लटलकार)

प्रश्न 14 अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत । 5×1=5

भानुः प्रातः उदयति । उदयसमये सः रक्तवर्णः भवति । तस्मिन् समये तस्य शोभा अनुपमा भवति । तं दृष्ट्वा कवयः गीतानि गायन्ति । रविः, सूर्यः, सविता, दिनमणिः, इत्यादीनि तस्य अन्यानि नामानि सन्ति । भानुः लोकं प्रकाशयति जीवेभ्यः जीवनं च यच्छति ।

1. एकपदेन उत्तरत-

(क) भानु कदा उदयति?

(ख) उदय समये भानोः वर्णः कीदृशः भवति?

(ग) उदय समये भानोः शोभा कीदृशी भवति?

(घ) भानुः किं यच्छति?

(ङ) भानोः अन्यानि द्वौ नामानि लिखत ।

प्रश्न 15 स्वजन्मदिवसावरे मित्रं प्रति उत्सवाय अनौपचारिक निमन्त्रणपत्रं लिखत । 5×1=5

अथवा

भगिन्याया विवाहावसरे मित्रं प्रति उत्सवाय अनौपचारिक निमन्त्रणपत्रं लिखत ।

प्रश्न 16 एकस्मिन् विषये स्वविवेकानुसारेण अनुच्छेद- लिखत । 5×1=5

1. मम विद्यालयं अथवा 2. मम प्रिय पुस्तकं अथवा 3. मम मित्रम् (Any one)

End of the question paper.